කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය - ශ්‍රී ලංකාව

දුරස්ථ සහ අඛණ්ඩ අධ්‍යාපන කේන්ද්‍රය

වාණිජ හා කළමනාකරණ අධ්‍යයන පීඨය

ව්‍යාපාර කළමනාකරණවේදී (සාමාන්‍ය) උපාධි තෙවන පරීක්ෂණය (බාහිර) - 2019

සැප්තැම්බර් - 2023

BMGTE 3015 - උපායශීලී කළමනාකරණය

ප්‍රශ්න සංඛ්‍යාව : අටයි (08)

කාලය : පැය 03 යි

පළමු ප්‍රශ්නය සහ තවත් ප්‍රශ්න **හතරකට (04)** පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

ප්‍රශ්න අංක 01

<u>**ග්ලෝබල් මෝටර්ස්**</u>

ග්ලෝබල් මෝටර්ස් යනු 1985 සිට ක්‍රියාත්මක වන හොඳින් ස්ථාපිත මෝටර් රථ නිෂ්පාදන සමාගමකි. සමාගම මුලදී අවධානය යොමු කළේ මධ්‍යම ආදායම් ලබන වෙළඳපල කොටසට සරිලන පරිදි සම්මත සෙඩාන් සහ උපයෝගිතා වාහන නිෂ්පාදනය කිරීමටය. වසර ගණනාවක් පුරා, ග්ලෝබල් මෝටර්ස් සිය නිෂ්පාදන සඳහා, විශේෂයෙන් නාගරික ප්‍රදේශවල වර්ධනය වන ඉල්ලුම සාර්ථකව සපුරාලන ලදී. වැඩිවන ඉල්ලුමට ප්‍රතිචාර වශයෙන්, සමාගම රට පුරා ප්‍රධාන නගරවල බහුවිධ විකුණුම් ස්ථාන විවෘත කළේය.

1990 ගණන්වල මුල් භාගයේදී ආර්ථිකය ලිබරල්කරණය වීම සහ විදේශීය මෝටර් රථ නිෂ්පාදකයින්ගේ තරඟකාරිත්වය හේතුවෙන් වෙළඳපල ගතිකත්වය සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් විය. මිල අඩු ආනයනික වාහන හඳුන්වාදීම ග්ලෝබල් මෝටර්ස් හි වෙළඳපල කොටසට දැඩි තර්ජනයක් ඇති වී ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, සමාගම 1993 දී සිය පළමු මූල්‍ය අලාභය අත්විඳින අතර, එහි විකුණුම් වාර්ෂිකව 10% ක පහත වැටීමක් පෙන්නුම් කළේය.

වෙනස්වන වෙළඳපල ප්‍රවණතා වලට අනුවර්තනය වීමේ හදිසි අවශ්‍යතාවය හඳුනා ගනිමින් ග්ලෝබල් මෝටර්ස් හි කළමනාකරණ කණ්ඩායම සිය උපායමාර්ගය සංශෝධනය කිරීමට තීරණය කළේය. ඔවුන් පරිසර හිතකාමී පාරිභෝගිකයින් ඉලක්ක කර ගනිමින් වඩාත් ඉන්ධන කාර්යක්ෂම සහ පරිසර හිතකාමී

වාහන නිෂ්පාදනය ආරම්භ කළහ. මීට අමතරව, සමාගම තිරසාර ප්‍රවාහන විසඳුම් සඳහා වැඩිවන ඉල්ලුමට සරිලන පරිදි සංයුක්ත (Compact) සහ විදුලි වාහන නිෂ්පාදනය කෙරෙහි අවධානය යොමු කළේය.

නව උපායමාර්ගය සාර්ථක වූ අතර ගෝලීය මෝටර්ස් අර්බුදයෙන් මිදී 1995 වන විට තිරසාර බවක් ලබා ගත්තේය. ඔවුන්ගේ ඉන්ධන-කාර්යක්ෂම සහ විද්‍යුත් වාහන සඳහා වෙළඳපල ප්‍රතිචාරය විශේෂයෙන් දූෂණය සහ ඉන්ධන පිරිවැය පිළිබඳ සැලකිලිමත් වන නාගරික ප්‍රදේශවල ධනාත්මක විය.

කෙසේ වෙතත්, 2000 ගණන්වල අගභාගයේදී, පාරිභෝගිකයින් මෝටර් රථ චාරිකා බෙදා ගැනීමේ සේවා (ride-sharing services) සහ පොදු ප්‍රවාහන විකල්පයන්ට වැඩි කැමැත්තක් දැක්වීමට පටන් ගත් නිසා මෝටර් රථ වෙළඳපොල තවත් සැලකිය යුතු වෙනසක් අත්විඳින ලදී. මීට අමතරව, පැරණි මෝටර් රථ මාදිලි, රෙගුලාසිවලට අනුකූල වීම අභියෝගයට ලක් කරමින් රජය විසින් දැඩි විමෝචන සම්මතයන් හඳුන්වා දී ඇත. එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, සම්මත සෙඩාන් සහ උපයෝගිතා වාහන සඳහා ඇති ඉල්ලුම පහත වැටුණු අතර, ග්ලෝබල් මෝටර්ස් හි මෙම අංශවල විකුණුම් පහත වැටීමට මුහුණ දුන්නේය.

සමාගමේ කළමනාකාරීත්වය මෙම තත්ත්වයෙන් යථා තත්ත්වයට පත් කිරීමේ උපාය මාර්ගයක් සලකා බලමින් සිටින අතර අනාගතයේ දී වර්ධනයක් අපේක්ෂා කරයි. එහි සමහර කළමනාකරුවන් විශ්වාස කරන්නේ තම ව්‍යාපාරය වෙනත් කර්මාන්තයකට මාරු කළ යුතු බවයි. බාහිර තත්ත්වය අනුව මෙම ව්‍යාපාරයේ වර්ධනයක් ළඟා කර ගැනීමට නොහැකි බව ඔවුහු පවසති. නමුත් ඉතිරි කළමනාකරුවන් විශ්වාස කරන්නේ මෙම කර්මාන්තයේ තවමත් අවස්ථාවක් පවතින බවයි. දෙමුහුන් සහ ස්වයංක්‍රීය වාහන පෙළක් හඳුන්වා දීමට ඔවුන් යෝජනා කරයි. ඔවුන් පෙන්වා දෙන්නේ ආදායම් මට්ටම ඉහළ යාමත් සමඟ වෙළෙඳපොළ තුළ විශාල අවස්ථාවක් පවතින බවයි.

ප්‍රශ්න

ඇ) සමාගම මේ දක්වා අනුගමනය කර ඇති විවිධ උපාය මාර්ග හඳුනා ගන්න.

(ලකුණු 12)

ආ) සමාගම යථා තත්වයට පත් කිරීම සඳහා කළමනාකරුවන් සඳහන් කරන උපාය මාර්ග දෙක අතරින් සමාගම සඳහා යෝග්‍ය උපාය මාර්ගය ලෙස ඔබ නිර්දේශ කරන්නේ කුමක්ද? සමාගමේ බාහිර තත්ත්වය අනුව ඔබේ ස්ථාවරය සඳහා හේතු දක්වන්න.

(ලකුණු 16)

(මුළු ලකුණු 28)

ප්‍රශ්න අංක 02

අ) උපායමාර්ගික කළමනාකරණය නිර්වචනය කර සංවිධානයක සාර්ථකත්වය සඳහා එහි වැදගත්කම උදාහරණ සපයමින් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 08)

ආ) උපායමාර්ගික කළමනාකරණයේදී භාවිතා වන සංකල්ප කිහිපයක් තිබේ. උපායමාර්ගික කළමනාකරණයට අදාළ සංකල්ප පහක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 10)

(මුළු ලකුණු 18)

ප්‍රශ්න අංක 03

අ) සංවිධානයක තීරණය කරන ලද පරමාර්ථ වෙනස් කළ හැකි අවස්ථා හතරක් හඳුනාගෙන පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 08)

ආ) සංවිධානයක උපායමාර්ගික කළමනාකරණය ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීමට බාධා කරන සාධක පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 10)

(මුළු ලකුණු 18)

ප්‍රශ්න අංක 04

අ) සංවිධානයක බාහිර පරිසරය තක්සේරු කිරීමට උපකාරී වන උපායමාර්ගික කළමනාකරණයේ බහුලව භාවිතා වන PEST ආකෘතිය කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 08)

ආ) සමාජයේ පවතින සැබෑ සංවිධානයක් තෝරාගෙන දැනට ආයතනයට බලපාන අවස්ථා සහ තර්ජන විශ්ලේෂණය කරන්න.

(ලකුණු 10)

(මුළු ලකුණු 18)

ප්‍රශ්න අංක 05

අ) තරගකරුවන් සංඛ්‍යාව හා තරගයේ තීව්‍රතාව අනුව ආයතනයකට මුහුණ දීමට සිදුවන තරගකාරීත්ව ස්වරූපයන් පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 08)

ආ) මයිකල් පෝටර්ගේ 'බලවේග පහ ආකෘතිය' සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ක්ෂණික ආහාර කර්මාන්තය තුළ තරගකාරිත්වය තක්සේරු කිරීමේදී එහි අදාළත්වය පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 10)

(මුළු ලකුණු 18)

ප්‍රශ්න අංක 06

ඇ) සංවිධාන විසින් භාවිතා කරන විවිධ වර්ගයේ වර්ධන උපාය මාර්ග විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 08)

ආ) උපාය මාර්ග සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී කාර්ය සාධන කළමනාකරණයේ වැදගත්කම සාකච්ඡා කරන්න.

(ලකුණු 10)

(මුළු ලකුණු 18)

ප්‍රශ්න අංක 07

ඇ) ව්‍යාපාරික පරිසරය තුළ ඔවුන් මුහුණ දෙන විශේෂිත තත්ත්වයන් සැලකිල්ලට ගනිමින් උපාය මාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ආයතන අනුගමනය කරන ව්‍යුහාත්මක ගැලපුම් දෙකක් හඳුනාගෙන විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 08)

ආ) මයිකල් පෝටර්ගේ පොදු තරගකාරී උපායමාර්ග තුන සාකච්ඡා කර එම එක් එක් උපායමාර්ග ක්‍රියාත්මක කරන සැබෑ ලෝකයේ දකින්නට ලැබෙන ආයතනය බැගින් උදාහරණ සපයන්න.

(ලකුණු 10)

(මුළු ලකුණු 18)

ප්‍රශ්න අංක 08

ඇ) "සංවිධානයක සමස්ත උපායමාර්ග නිර්ණය කිරීමේදී, සංවිධානයේ ඒ ඒ ශ්‍රිතාත්මක අංශ එයට අනුකූල වන ලෙස ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග තිබේ." පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 08)

ආ) නූතන ව්‍යාපාරික සංවිධානයක කාර්ය සාධනය මැනීමේ ප්‍රමාණාත්මක සහ ගුණාත්මක නිර්ණායක පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 10)

(මුළු ලකුණු 18)